

10-11 वर्ष | आठवडा 5

इंग्रजी-पुस्तके आणि वाचन

---

1. साक्षरता - जवळून वाचन करा

---

2. साक्षरता - माहितीपर मजकूर

---

3. साक्षरता - शब्दसंग्रह

---

4. पुस्तक पुनरावलोकन: पुस्तक पुनरावलोकनाचे भाग

---

5. पुस्तक पुनरावलोकन: पुन्हा सांगा, संबंधित करा, प्रतिबिंबित करा

---

6. पुस्तक पुनरावलोकन: एक काल्पनिक पुस्तक पुनरावलोकन

---

7. पुस्तक पुनरावलोकन: एक गैर-काल्पनिक पुस्तक पुनरावलोकन

---

8. पुस्तक पुनरावलोकन: एक व्यावसायिक पुस्तक

---

9. एक मिनिट बोला

---

10. एक मिनिट बोला

---

11. चित्र वाचन

---

12. चित्र वाचन

---

13. संभाषण

---

14. कथन

---

15. ओळखा आणि लिहा

---

16. ओळखा आणि लिहा

---

17. भरा आणि पूर्ण करा

---

18. भरा आणि पूर्ण करा

---

19. ओळखा आणि रंगवा

---

20. रचना

A: साक्षरता - बंद वाचन

क्लोज रिडिंगमध्ये वाचकांसाठी काळजीपूर्वक अर्थ लावणे समाविष्ट आहे. तुम्ही मजकूर किती जवळून वाचता, ते अधिक कल्पना आणि संदेश उलगडते. खाली छोटा पॅसेज आहे. खालील प्रश्नांची अचूक उत्तरे देण्यासाठी ते काळजीपूर्वक वाचा.

हार्दिक एका मोठ्या शहरात राहतो. तो शिंपी आहे. तो खूप गरीब माणूस आहे म्हणून त्याला त्याच्या कुटुंबासाठी पुरेसे अन्न मिळत नाही. त्याला पत्नी आणि एक लहान मुलगा आहे. त्याचा मुलगा अनिल खूप खोडकर आणि आळशी मुलगा आहे. तो कधीही त्याच्या पालकांचे ऐकत नाही किंवा त्याचे पालन करत नाही. तो इतर खोडकर मुलांसोबत रस्त्यावर खेळतो. एके दिवशी त्याचे वडील त्याला शाळेत घेऊन जातात. तेथे त्याला अनेक मुले दिसतात जी आपल्या शिक्षकांचे पालन करतात. ते शाळेत अनेक चांगल्या सवयी शिकतात. ते सुद्धा चांगले वाचतात आणि लिहितात. अनिलला वाईट वाटते आणि तो स्वतःला बदलू लागतो. त्याचे आई-वडील आता खूप खुश आहेत.

1. हार्दिक कुठे राहतो? तो काय आहे?

---

२. हार्दिकच्या मुलाचे नाव काय?

---

3. एक दिवस त्याचे वडील त्याला कुठे घेऊन जातात?

---

4. अनिलचे पालक आता आनंदी का आहेत?

---

5. हा उतारा वाचकांना कोणता संदेश देत आहे असे तुम्हाला वाटते?

A: साक्षरता - माहितीपर मजकूर

माहितीपर मजकूर हे गैर-काल्पनिक लेखन आहे, जे वाचकांना विशिष्ट विषयाबद्दल माहिती देण्याच्या उद्देशाने लिहिलेले आहे. सामान्यतः आपल्याला मासिके, विज्ञान जर्नल्स, आत्मचरित्र आणि हस्तपुस्तिका यामध्ये आढळतात. खाली माहितीपर मजकुराची निवड आहे. ते बारकाईने वाचा आणि खालील प्रश्नांची काळजीपूर्वक उत्तरे द्या.

अब्राहम लिंकन यांचा जन्म १२ फेब्रुवारी १८०९ रोजी केंटकी, यूएसए येथे झाला. त्यांचा जन्म एका गरीब अमेरिकन कुटुंबात झाला आणि गरिबीमुळे त्यांना अनेक अडचणींचा सामना करावा लागला. त्यांच्या वडिलांचे नाव थॉमस लिंकन आणि आईचे नाव नॅन्सी हॅक्स लिंकन होते. ते एक कुशल राजकारणी तसेच पुस्तकप्रेमी, गंभीर विचारवंत आणि लेखक होते. अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष बनणारे ते पहिले रिपब्लिकन होते. १८६० मध्ये अब्राहम लिंकन अमेरिकेचे १६ वे राष्ट्राध्यक्ष म्हणून निवडून आले. अमेरिकन चलनांवर लिंकनचे चित्र दिसते. याशिवाय, अमेरिकन सेंट/पेनीवर अब्राहम लिंकनचे चित्र आहे. त्यांच्या सन्मानार्थ अनेक टपाल तिकिटेही जारी करण्यात आली आहेत.

- १) अब्राहम लिंकन कोण आहे?
_____
- २) अब्राहम लिंकनच्या पालकांची नावे काय आहेत?
_____
- ३) त्याचा जन्म कधी झाला? तो कुटुंबातील विहिरीचा होता का?
_____
_____
- ४) त्याला अमेरिकन लोकांनी कसे सन्मानित केले आहे?
_____
_____

A: साक्षरता - शब्दसंग्रह

एक समानार्थी शब्द किंवा वाक्यप्रचार आहे, ज्याचा अर्थ दुसऱ्या शब्द किंवा वाक्यांशासारखा किंवा जवळजवळ समान आहे. खाली शब्दांची यादी आहे. सूचीखाली दिलेल्या शब्द कोडेमधून त्यांचे समानार्थी शब्द शोधा आणि त्यांना वर्तुळाकार करा. ते अनुलंब आणि क्षैतिज दोन्ही असू शकतात.

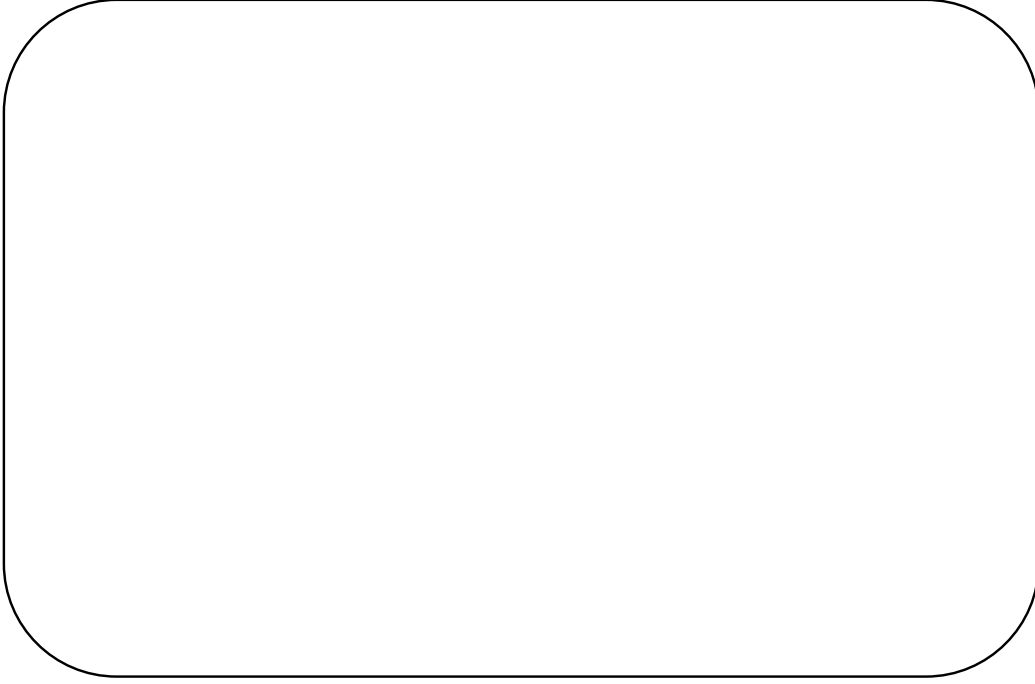
artful	enormous	abate	comic
hazard	despair	capable	ecstasy
obscure	weak	gloom	prompt
remorse	venom	morality	glory

a	b	c	m	i	s	e	r	y	d	v	n	m	q	d	o
l	f	i	x	y	z	e	d	k	n	a	a	d	q	a	p
s	v	i	r	t	u	e	n	q	g	g	x	y	z	r	
i	a	d	c	r	f	t	y	o	h	u	o	g	z	k	c
m	j	x	l	v	d	i	q	x	x	e	z	o	z	n	o
m	l	p	o	u	y	p	n	a	v	a	b	c	o	e	m
e	f	u	w	i	u	o	f	g	h	k	f	n	b	s	p
n	s	n	n	o	a	i	d	a	c	x	r	h	h	s	e
s	h	c	v	u	p	s	u	l	l	c	a	x	x	h	t
e	y	t	x	a	v	o	o	d	a	n	g	e	r	b	e
t	z	u	h	n	k	n	d	i	g	n	i	t	y	x	n
d	k	a	u	y	n	j	g	d	d	e	l	i	g	h	t
j	d	l	a	i	h	l	x	x	x	o	e	g	x	h	h
s	n	d	h	n	r	e	g	r	e	t	o	k	a	s	v
m	o	d	d	e	r	a	t	e	h	p	q	r	n	v	u

पुस्तकाचा अभिप्राय : अभिप्रायाचे भाग

तुमच्या आवडत्या पुस्तकातील एखाद्या व्यक्तीरेखेचे चित्र खाली काढा व प्रश्नांची उत्तरे द्या.

पुस्तकाचे नाव : _____

पुस्तकाचे लेखक : _____

पुस्तकाचा सजावटकार : _____

पुस्तकाचा विषय : _____

_____

_____

_____

पुस्तकातील माझा आवडता भाग : _____

_____

_____

_____

पुस्तकाचा अभिप्राय : पुन्हा सांगा, समजून घ्या, विचार करा

खाली दिलेला उतारा वाचा व प्रश्नांची उत्तरे द्या.

रोजा पार्क्स एक आफ्रिकन अमेरिकन नागरी हक्क कार्यकर्त्या होत्या. 1 डिसेंबर 1955 रोजी रोजा पार्क्स अलाबामाच्या मॉंटगोमेरी येथील क्लेव्हलँड एव्हेन्यू बसने कामावरून घरी जात होत्या.

त्यावेळी असे नियम होते की एखाद्या गोऱ्या व्यक्तीने सांगितले तर काळ्या व्यक्तीला आपली बसमधील जागा त्यांना द्यावी लागत असे. एका गोऱ्या माणसाने, काळ्या वंशाच्या असलेल्या रोजा पार्क्सना त्यांची जागा सोडण्याची आज्ञा केली जेणेकरून त्याला ती जागा मिळेल.

रोजाला रोजच्या धमकावण्याचा कंटाळा आला होता आणि त्या दिवशी त्यांनी नम्रपणे नाही असे सांगितले. बस चालकाने पोलिसांना बोलावले आणि रोजाला अटक करण्यात आली. बऱ्याच लोकांना हे अन्यायकारक वाटले. त्यांनी बहिष्कार सुरू केला आणि मॉंटगोमेरीमधील बस वापरणे बंद केले. 20 डिसेंबर 1956 रोजी रोजा पार्क्स आणि बस बहिष्कारामुळे मॉंटगोमेरी शहराला त्यांचे नियम बदलावे लागले जेणेकरून काळे आणि गोरे लोक समान हक्काने बसचा वापर करू शकतील.

रोजा पार्क्सने आयुष्यभर सर्व लोकांना समान हक्क मिळवून देण्यासाठी काम केले.

रोजा पार्क्स ह्यांना अटक का करण्यात आली?

रोजाच्या जागी तुम्ही असतात तर तुम्ही काय केले असते?

अश्या दोन भारतीय व्यक्तींची नावे सांगा जे अन्यायाविरुद्ध उभे राहिले.

- 1.
- 2.

पुस्तकाचा अभिप्राय : कादंबरी चा अभिप्राय

लेखकाने मनाने बनवलेल्या गोष्टीला कादंबरी असे म्हणतात. ती लेखकाच्या कल्पनेवर आधारीत असते व तिचा इतिहास व वास्तविकतेशी संबंध नसतो. तुम्ही वाचलेल्या व तुम्हाला आवडलेल्या कादंबरीचा अभिप्राय खाली लिहा.

पुस्तकाचे नाव:

लेखक :

मुख्य व्यक्तिरेखा :

पुस्तकाचा विषय :

पुस्तकातील तुमचा आवडता भाग कोणता?

पुस्तकातील तुम्हाला सर्वात जास्त आवडलेल्या दृश्याचे चित्र काढा.

तुम्ही पुस्तकाला किती स्टार्स द्याल:

पुस्तकाचा अभिप्राय : सत्य घटनेवर आधारीत पुस्तकाचा अभिप्राय

सत्य घटनेवर आधारीत पुस्तके तुम्हाला जगाची माहिती देतात व वास्तविकता सांगतात. ते एखाद्या खऱ्या व्यक्ती, गोष्टी किंवा घटनेवर आधारीत असते. तुमच्या आवडत्या सत्य घटनेवर आधारीत पुस्तकाचा अभिप्राय लिहा.

पुस्तकाचे नाव:

लेखक:

पुस्तक कुणावर किंवा कशावर आधारीत आहे?

तुम्ही पुस्तकातून काय शिकलात त्या दोन गोष्टी लिहा.

- 1.
- 2.

पुस्तकाच्या विषयाबद्दल तुम्हाला आधीपासून माहिती असलेल्या दोन गोष्टी सांगा.

- 1.
- 2.

पुस्तकातील महत्वाच्या व्यक्ती/घटना/गोष्टीचे चित्र काढा.

तुम्ही पुस्तकाला किती स्टार्स द्याल:

पुस्तकाचा अभिप्राय : पुस्तकाची जाहिरात

तुम्हाला माहिती आहे काय की राघव नावाच्या एका अल्पवयीन मुलाने स्वतःने नुकतेच काबिनीच्या जंगलात मोठा धोका पत्करून विमान उतरवले? त्या अपघातात तो वाचला, वन्य फळांवर जगला आणि निसर्गाच्या अविश्वसनीय कृतीतून पुढे आला. त्याच्या अविश्वसनीय साहसबद्दल अधिक जाणून घेण्यासाठी, अश्विनी रॉय ह्यांच्या नेव्हर द सेम नावाखालील ग्रंथालयाचा फिक्शन विभाग तपासा.

खाली दिलेल्या उपयोगी प्रश्नांचा वापर करून तुम्ही सुद्धा तुमच्या आवडत्या पुस्तकाची जाहिरात बनवू शकता का?

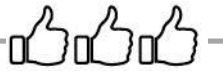
पुस्तकाचे नाव:

मुख्य व्यक्तिरेखा व घटनांबद्दल चा प्रश्न:

कथेच्या मध्यातील तपशील:

पुस्तक वाचण्याची कारणे:

पुस्तकाचे मुखपृष्ठ काढा.

एका मिनिटासाठी बोला

तुमच्या घराबद्दल

आपल्या घरात आपल्या
आवडत्या कोपऱ्याबद्दल
बोला.

आपल्या घरात वाढत
असलेल्या गोष्टींबद्दल बोला.

आपल्या आवडत्या घरातील
खेळाबद्दल बोला.

अ
घरातील आपल्या आवडत्या
पदार्था बद्दल बोला.

घरातील सर्वोत चांगल्या
पाळीव प्राण्यांबद्दल बोला.

आपल्या लिव्हिंग रूमबद्दल
बोला.

आपण घरी करू इच्छित
नसलेल्या घरकामाविषयी
बोला.

आपण आपल्या कुटुंबास
कशी मदत करता त्याबद्दल
बोला.

पयोवरणास अनुकूल
घरांबद्दल बोला.

एक मिनिट बोला

स्वतः ला अधिक चांगल्या प्रकारे समजण्यासाठी एक मिनिटासाठी बोलूया.

जेव्हा आपल्याला आवश्यक असेल तेव्हा मदत मागणे
ठीक आहे.

इतरांशी दयाळूपणे वागणे हे त्याचे स्वतःचे प्रतिफळ
आहे.

इतरांच्या विचारांचा आणि भावनांचा आदर करणे.

आगाऊ विचारांचे महत्त्व.

सकारात्मक प्रतिक्रिया काय आहे?

पाठीवर थाप देणे, जे त्याचे प्रतीक आहे.

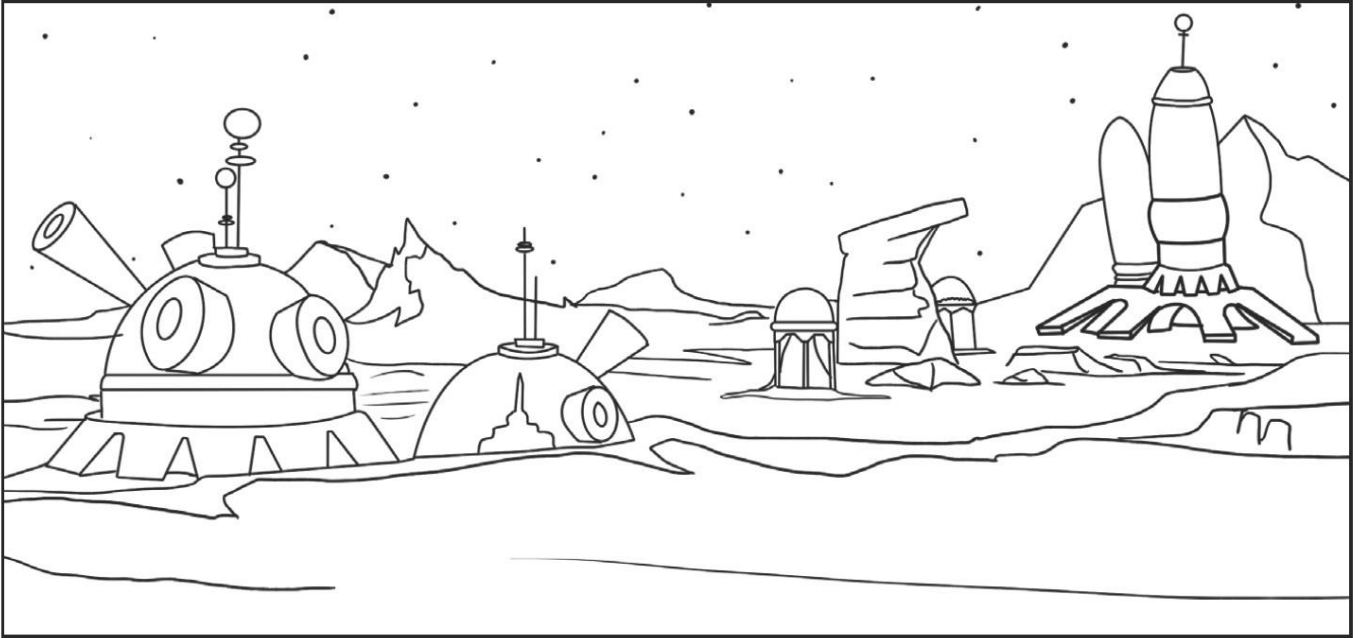
आकलन

कथा वाचा आणि त्याबरोबर आलेल्या प्रश्नांची उत्तरे द्या.

A space mission from Earth landed on a faraway planet named Bogo. As the astronaut began exploring the rocky planet, he heard what sounded like two people talking. Confused, he walked closer to the source of the noise. It seemed like the conversation was coming from behind a giant rock. He picked up the large rock and was amazed at what he saw: two little green aliens!

परंतु आपण प्रश्नांची उत्तरे देण्यापूर्वी खाली दिलेल्या प्रतिमेचे काळजीपूर्वक निरीक्षण करा आणि त्यास रंग द्या.

1. What do you think happened next, write the end of the story here

---

2. Who do you think was more surprised the astronaut or the aliens? Give reason why.

---

3. What do you think the two aliens were talking about before they were discovered?

---

4. What would you do if you were the astronaut?

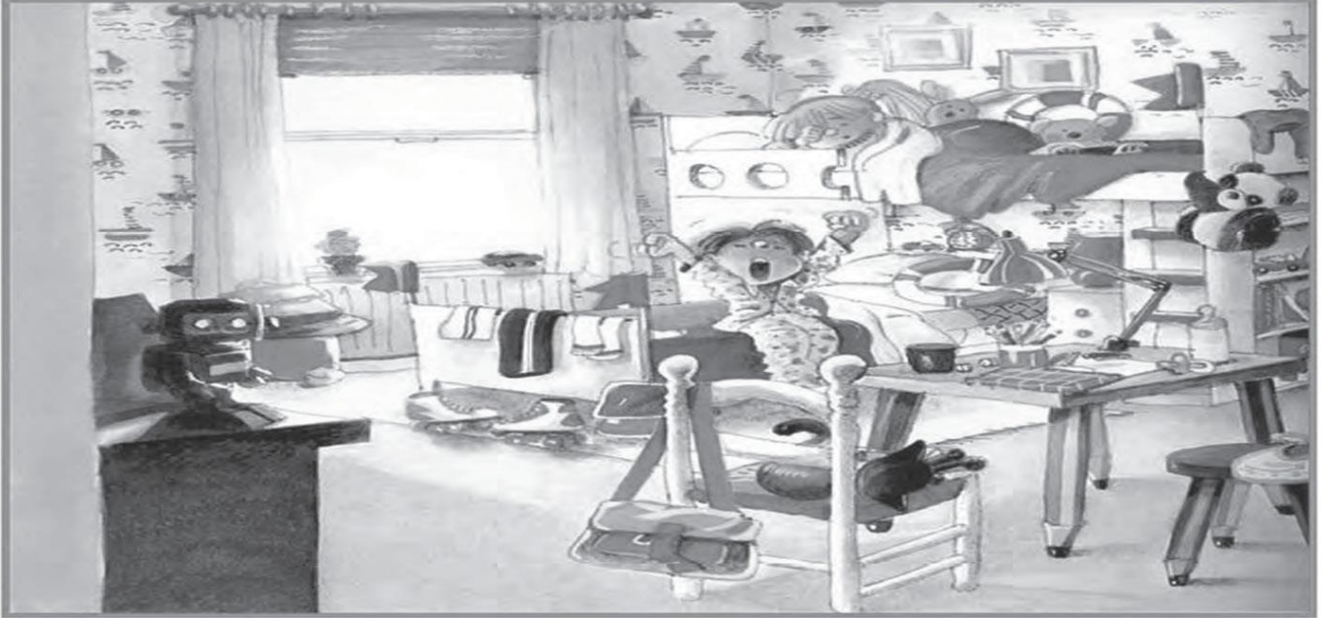

चित्र काळजीपूर्वक पहा

चित्र काळजीपूर्वक पहा. आता परिच्छेद वाचा आणि खाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे द्या.

Wake up. It's Morning!

The Mehta family

There are five people in the Mehta family; mum, dad, Simran, Yash and Millie, the baby. They also have a cat, Lucy. In the picture, it's 8:30 in the morning. Yash and Simran are waking up. Yash sleeps in the top bunk and Simran sleeps in the bottom bunk. Simran is up first. She is stretching and yawning. Tom is still sleepy. He is rubbing his eyes. The cat is asleep on the chair. Today is Saturday and so there is no school. The baby sleeps with mum and dad. They are downstairs. They are having breakfast. Later, they go to the park. Yash likes playing on the swings and Simran likes roller-skating. Sometimes, Simran pushes the baby's pram. She likes helping with the baby. Every Saturday evening, the family goes to the coffee shop and they all have chips and cookies for tea.

Answer the following questions in full sentence.

1. How many people are there in the Mehta family?

---

2. Is it the evening time?

---

3. Who does the baby sleep with?

शब्दरचना

संकेत देऊन शब्द पूर्ण करा.

1. r _ _ a _ _ (Look at and comprehend the meaning of written or printed matter by interpreting the characters or symbols of which it is composed.)
2. n _ _ _ (Already existing but seen, experienced, or acquired recently or now for the first time.)
3. _ _ _ r k s h _ _ _ _ (A sheet of paper given by a teacher to students that lists tasks for the students to accomplish.)
4. p h _ _ _ _ (A telephone.)
5. _ _ _ c _ _ a _ _ (Relating to society or its organization.)
6. _ _ _ g e _ _ h _ _ _ (With or in proximity to another person or people.)
7. a _ _ r _ _ c i _ _ y (Something that is very cruel or brutal.)
8. v _ _ _ u _ _ _ (The degree of loudness or the intensity of a sound.)
9. _ _ _ _ _ n (To turn around and around, or to cause something or someone to turn.)

संयोजन ओळखा

खाली दिलेली वाक्ये वाचा आणि त्यातील परिमाण ओळखा. योग्य जोड्यावर टिक मार्क लावा.

1. I tried to hit the nail and/but hit my thumb instead.
2. I like the show, so/because I stay late up to watch it.
3. Either Karan or/nor Arjun will win the battle.
4. This phone is very expensive where/hence you should use it with utmost care.
5. We could not work further yet/because the electricity broke down.
6. He had an affectionate and/or polite manner towards her.
7. We can't rely on him if/unless he proves himself.
8. Although/otherwise she is smart, she has to prepare some matter for the competition.
9. None is guilty and/but how will it be proved?
10. Rose grows on land nevertheless/whereas lotus grows in water.

ओळखा आणि लिहा:

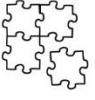

काही साहसी कृतींची छायाचित्रे खाली दिली आहेत. संदर्भ म्हणून मदत बॉक्स वापरून क्रियांची नावे ओळखा आणि लिहा:

मदत बॉक्स:

सायकलिंग, पर्वतारोहण, नदी ओलांडणे, ट्रेकिंग, बलूनिंग, पॅरासेलिंग

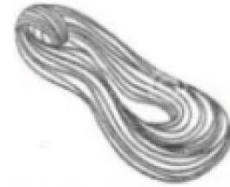
ओळखा आणि लिहा:

पर्वतारोहण आवश्यक असलेल्या काही गोष्टी खाली दिल्या आहेत. संदर्भ म्हणून मदत बॉक्सचा उपयोग करून चित्रे ओळखा आणि त्यांची नावे लिहा:

मदत बॉक्स:

Helmet, Sling, Pitons, Carabineer, Sleeping bag,
Rucksack, Mittens, Hunter shoe

लिहा आणि पूर्ण करा

पुढील सारणीमध्ये दिलेल्या शब्दाच्या मुळापासून भिन्न शब्द लिहा. काही तुमच्यासाठी आधीच केले गेले आहेत.

Root	Word 1	Word 2	Word 3
1. Act	actor		
2. Arbor			arborist
3. Crypt		cryptic	
4. Ego			
5. Form			
6. Legal			
7. Norm			
8. Phobia		claustrophobia	

लिहा आणि पूर्ण करा

पुढील सारणीमध्ये दिलेल्या शब्दाच्या मुळापासून भिन्न शब्द लिहा. काही तुमच्यासाठी आधीच केले गेले आहेत.

Roots	Words 1	Word 2	Word 3
1. Bene	Benefactor		
2. Carn			
3. Corp			corpse
4. Cred		credence	
5. Deca			
6. Dict			Edict
7. Gen			
8. Lum	lumen		

ओळखा आणि रंग द्या

येथे दिलेल्या शब्दांमधून योग्य शब्दलेखन रंगवा.

1.	ring	rineg	reng	rieng
2.	strihng	streng	string	strieng
3.	swin	swign	swihng	swing
4.	kinge	kihng	king	kieng
5.	ping	pinng	pign	pieng
6.	minglw	mingle	minghle	mignle
7.	fling	flieng	flin	flinng
8.	clinnng	clihng	clieng	cling
9.	stineg	sting	stieng	stinng
10.	theng	thign	thineg	thing
11.	zing	zign	zineg	zin
12.	wieng	wing	wigne	wign

रचना

जगभरात वापरल्या जाणाऱ्या शब्दांच्या संक्षेपांचे पूर्ण प्रकार लिहा. (Write the full form of abbreviations of the words used around the world.)

1. weren't _____

2. haven't _____

3. isn't _____

4. shouldn't _____

5. couldn't _____

6. wasn't _____

7. she'll _____

8. he'll _____